

EHDOTUS OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN ASETUKSEKSI AMMATILLISEN KOULUTUKSEN TUTKINTORAKENTEESTA ANNETUN OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN ASETUKSEN MUUTTAMISEKSI

1 Asian tausta ja asetusehdotuksen pääasiallinen sisältö

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaan ammatillisina tutkintoina voidaan suorittaa ammatillisia perustutkintoja, ammattitutkintoja ja erikoisammattitutkintoja. Tutkintorakenteeseen kuuluvista ammatillisista perustutkinnoista, ammattitutkinnoista ja erikoisammattitutkinnoista säädetään opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteesta (680/2017, jäljempänä *tutkintorakenneasetus*). Asetusta on muutettu opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteesta annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen muuttamisesta (590/2018), joka tuli voimaan 6.8.2018. Muutosasetuksella muutettiin asetuksen 2 §:n 2 momenttia siten, että siihen lisättiin osaamisaloja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 6 §:n § momentin nojalla. Lisäksi asetuksen liitettä päivitettiin tutkintojen osalta.

Tällä asetusehdotuksella ehdotetaan muutettavan asetuksen 2 §:n 2 momentin 2 kohtaa siten, että maarakennusalan ammattitutkintoon lisättäisiin liikennealueiden ylläpidon osaamisala ja infra-alan kuljetusten osaamisala ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 6 §:n 1 momentin 2 kohdan nojalla. Asetuksen liitettä muutettaisiin siten, että 31.12.2018 poistuvat tutkinnot poistettaisiin liitteestä ja siihen lisättäisiin uusi sukellusalan ammattitutkinto.

2 Asetuksenantotoimivalta

Asetuksenantotoimivalta perustuu ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 6 §:n 1 momenttiin. Mainitun lainkohdan mukaisesti ”opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella säädetään, mitkä ammatilliset perustutkinnot, ammattitutkinnot ja erikoisammattitutkinnot kuuluvat ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteeseen. Poiketen siitä, mitä lain 15 §:n 2 momentissa säädetään, opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella voidaan lisäksi säätää tiettyyn tutkintoon sisältyvästä osaamisalasta, jos 1) kyseisen osaamisalan järjestämiskustannukset poikkeavat merkittävästi tutkinnon yleisistä järjestämiskustannuksista, 2) kyseiseen osaamisalaan liittyvää osaamista säännellään lailla tai asetuksella taikka sitä koskee Suomea velvoittava kansainvälinen sopimus ja kyseistä lakia, asetusta tai sopimusta sovelletaan vain tutkintoon sisältyvään kyseiseen osaamisalaan taikka 3) kyseiseen osaamisalaan sisältyy 81 §:n 1 momentissa tarkoitettuja vaatimuksia, jotka poikkeavat tutkinnon yleisistä vaatimuksista”.

3 Nykytila

Ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteesta säädetään ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteesta annetulla opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella (680/2017), jota on muutettu opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteesta annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen muuttamisesta (590/2018). Voimassa olevan asetuksen 2 §:n 1 momentin mukaisesti ”ammatillisiin perustutkintoihin, ammattitutkintoihin ja erikoisammattitutkintoihin voi sisältyä kaksi tai useampia osaamisaloja, jos se on työelämän tai

tutkinnon muodostumisen selkeyden kannalta tarpeellista”. Saman pykälän 2 momentin mukaisesti ”poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, ammatillisiin perustutkintoihin, ammattitutkintoihin ja erikoisammattitutkintoihin tulee kuitenkin sisältyä: 1) elintarvikealan perustutkintoon meijerialan osaamisala, logistiikan perustutkintoon kuljetuspalvelujen osaamisala ja lentoasemapaalvelujen osaamisala, metsäalan perustutkintoon metsäkoneenkuljetuksen osaamisala, rakennusalan perustutkintoon maarakennuskoneenkuljetuksen osaamisala, talotekniikan perustutkintoon kylmäasennuksen osaamisala; 2) energia-alan ammattitutkintoon voimalaitostekniikan osaamisala, kuljetusalan ammattitutkintoon palvelukuljetusten osaamisala, tavarakuljetusten osaamisala, metsäteollisuuden kuljetusten osaamisala ja henkilökuljetusten osaamisala, metsäalan ammattitutkintoon metsäkoneenkuljetuksen osaamisala, talotekniikan ammattitutkintoon kylmäasennuksen osaamisala, tieto- ja kirjastopalveluiden ammattitutkintoon kirjasto-automatien osaamisala, ympäristöhuollon ammattitutkintoon jätteiden ja vaarallisten aineiden kuljetuksen osaamisala, ympäristöalan ammattitutkintoon jätteiden ja vaarallisten aineiden kuljetuksen osaamisala; 3) energia-alan erikoisammattitutkintoon voimalaitostekniikan osaamisala sekä talotekniikan erikoisammattitutkintoon kylmätekniikan osaamisala”.

4 Pykäläkohtaiset perustelut

2 § Osaamisalojen määrittämisessä käytettävät periaatteet

Opetushallitus määrää lähtökohtaisesti tutkintoon kuuluvista osaamisaloista ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 15 §:n nojalla tutkinnon perusteissa. Lain 6 §:n mukaisen valtuutuksen nojalla opetus- ja kulttuuriministeriö voi asetuksella lisäksi säätää tiettyihin tutkintoihin sisältyvistä osaamisaloista muun muassa silloin, kun kyseisiin osaamisaloihin liittyvää osaamista säännellään lailla tai asetuksella taikka sitä koskee Suomea velvoittava kansainvälinen sopimus ja kyseistä lakia, asetusta tai sopimusta sovelletaan vain tutkintoon sisältyvään kyseiseen osaamisalaan.

Ehdotetun pykälän 2 momentin 2 kohdan mukaisesti maarakennusalan ammattitutkintoon tulisi sisältyä jatkossa liikennealueiden ylläpidon osaamisala ja infra-alan kuljetusten osaamisala.

Maarakennusalan tutkinnossa on kahdeksan osaamisalaa, joiden mukaisesti valitaan tutkinnon osat. Sekä liikennealueiden ylläpidon osaamisalan että infra-alan kuljetusten osaamisalan pakollinen tutkinnon osa on kuorma- ja linja-auton kuljettajan perustason ammattipätevyys. Kuorma- ja linja-auton kuljettajaa koskevista vaatimuksista sekä kuorma- ja linja-auton kuljettajan perustason ammattipätevyydestä ja perustason ammattipätevyyskoulutuksesta säädetään laissa liikenteen palveluista (320/2017). Kuorma- ja linja-autonkuljettajilta vaaditaan laissa tarkoitettu ammattipätevyys. Kaikilla ammatillisen koulutuksen järjestäjillä, joilla on maarakennusalan ammattitutkinnon järjestämislupa, ei kuitenkaan voida katsoa olevan tosiasiallisia edellytyksiä liikennelainsäädännössä edellytetyn osaamisen tuottamiseen tai varmistamiseen. Maarakennusalan tutkintoon sisältyvistä osaamisaloista säätäminen asetuksessa on näin ollen tarpeen, koska kyseisiin osaamisaloihin liittyvää osaamista säännellään ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 6 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

Asetuksen liite

Ammattisukeltajan ammattitutkinnon nimi ehdotetaan muutettavan *sukellusalan ammattitutkinnoksi*. Opetushallituksen ammattisukeltajan ammattitutkinnon tutkinnon perusteita uudistava työryhmä on 3.8.2018 opetus- ja kulttuuriministeriön pyynnöstä esittänyt uuden ammattitutkinnon nimeksi sukellusalan ammattitutkintoa. Nimiehdotus vastaa vakiintunutta tutkintojärjestelmän nimeämiskäytäntöä, jossa tutkintojärjestelmän kehittämislinjausten mukaisesti tutkinnot ja osaamisalat nimetään *alan* tai *toiminnon* mukaisesti. Uuden tutkinnon on tarkoitus tulla voimaan 1.8.2019, joten ammattisukeltajan ammattitutkinto poistuisi tutkintorakenteesta 31.7.2019.

Lisäksi liitteestä poistettaisiin kaikki voimassa olevan asetuksen siirtymäsäännösten mukaan 31.12.2018 tutkintorakenteesta poistuvat tutkinnot.

5 Esityksen vaikutukset

Asetusehdotuksella ei ole merkittäviä taloudellisia tai muita vaikutuksia.

6 Asian valmistelu

Asetusehdotus on valmisteltu opetus- ja kulttuuriministeriössä ammatillisen tutkintorakenteen uudistamiseksi perustetun työelämän ohjausryhmän ehdotuksen ja Opetushallituksen esitysten pohjalta. Asetusluonnosta on käsitelty työelämän ohjausryhmässä ammatillisen tutkintorakenteen uudistamiseksi sekä ammatillisen koulutuksen reformin seurantaryhmässä. Esitys ei ole käynyt lausuntokierroksella.

Asetusehdotusta ei ole tarkastettu oikeusministeriön lainvalmisteluosaston laintarkastusyksikössä, koska laintarkastusyksikkö ei kiireisen työtilanteensa vuoksi ota ministeriötasoisia asetuksia tarkastettavaksi.

7 Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Asetuksen esitetään tulevan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2019. Tutkintojen voimassaolo ja voimaantulon ajankohdat vastaisivat kuitenkin pääosin asetuksessa 590/2018 säädettyä. Tutkintorakenteesta poistuvien ammatti- ja erikoisammattitutkintojen suorittamista koskee lähtökohdaisesti vähintään kolmen vuoden siirtymäaika. Ennen 1.1.2019 voimassa olevien säännösten mukaisia tutkintoja voitaisiin näin ollen suorittaa 31.12.2021 saakka. Sukellusalan ammattitutkinto tulisi kuitenkin voimaan vasta 1.8.2019. Vastaavasti ammattisukeltajan ammattitutkinto olisi voimassa 31.7.2019 saakka. Ennen 31.7.2019 ammattisukeltajan ammattitutkinnon suorittamisen aloittaneet opiskelijat voisivat suorittaa tutkinnon ennen 1.8.2019 voimassa olevien tutkinnon perusteiden mukaisesti 31.7.2022 saakka.